

Zgodbe s slabe banke

Na podcrto.si smo od anonimnega vira dobili posnetke nekaterih sej upravnega odbora DUTB. Pojasnjujemo, zakaj bomo na podlagi posnetkov objavili članke o delovanju slabe banke.

[Anže Voh Boštic](#)

Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) oziroma slaba banka, kot je pogovorni izraz zanjo, nima lahke naloge. Vlada jo je marca 2013 ustanovila za to, da bi državi povrnila vsaj del davkoplačevalskih milijard, ki jih je država morala nameniti za sanacijo slovenskih bank. Uspešno delovanje DUTB zato pomeni dobrobit za celotno državo. Slabo delovanje pa izgubo za vse davkoplačevalce.

Delovanje slabe banke je mogoče opisati relativno enostavno. DUTB je od državnih bank prevzela terjatve, ki so si jih slednje nakopale z nespametnim kreditiranjem podjetij v obdobju debelih krav pred finančno krizo. Od NLB, NKBM, Abanke in drugih je DUTB tako prevzela terjatve, za katere je obstajalo malo možnosti, da jih bodo dolžniki dejansko poplačali v celoti. V zameno za te terjatve pa je DUTB državnim bankam dala sredstva za nadaljnje delovanje.

Terjatve je DUTB prevzela v treh oblikah. Prva oblika so nepremičnine (na primer stanovanja) v lasti podjetij, ki so se (pre)zadlužila pri državnih bankah in so jih slednje zato že zasegle. Te nepremičnine poskuša zdaj slaba banka prodati za čim višjo ceno. Druga oblika so dejanski lastniški deleži v podjetjih. Slaba banka v tem primeru postane lastnik prezadolženega podjetja in ga poskuša v tako imenovanem postopku prestrukturiranja narediti spet dobičkonosnega in uspešnega z namenom, da ga bo lahko sčasoma prodala. Tretja oblika pa so ostale terjatve, ki jih DUTB poskuša bodisi unovčiti bodisi prodati drugim kupcem, ki bi jih nato unovčili (na primer s prodajo lastnine takšnega zadolženega podjetja). Tako zaslužen denar slaba banka nato vrne v slovenski proračun.

Skupna vrednost vseh terjatev, ki so v lasti DUTB, je po računovodskih izkazih slabe banke konec lanskega leta znašala 1,37 milijarde evrov. Približno toliko – z dobrim delom pa verjetno tudi več – lahko slaba banka zasluži in nato tudi povrne slovenskemu proračunu.

Toda slaba banka je bila vse od svoje ustanovitve deležna mnogih kritik. Računsko sodišče je v lani objavljeni reviziji ugotovilo, da vzpostavitev in delovanje slabe banke v letu 2013 nista bila učinkovita. Zaradi teh očitkov in očitkov protikorupcijske komisije o ne dovolj dobrem obvladovanju korupcijskih tveganj v slabi banki je vlada med drugim marca lani zamenjala tri neizvršne direktorje DUTB. Torej tiste člane upravnega odbora slabe banke, ki bi morali bdeti nad zakonitostjo njenega delovanja. Le dobrega pol leta pozneje, oktobra lani, je zaradi očitkov o previsokih plačah vlada zamenjala še predsednika upravnega odbora DUTB, glavnega neizvršnega direktorja Larsa Nyberga. Neizvršni direktorji pa so nato zamenjali glavnega izvršnega direktorja slabe banke Torbjörna Manssona. Vršilec dolžnosti glavnega izvršnega direktorja je takrat postal Imre Balogh, ki je bil septembra letos nato imenovan na to mesto s polnimi pooblastili. Na DUTB so vseskozi leteli tudi očitki o vprašljivem poslovanju oziroma upravljanju s terjatvami in visokih plačah zaposlenih. Zaradi spornih, več milijonov vrednih svetovalnih pogodb pa je slaba banka v policijski preiskavi. Računsko sodišče trenutno izvaja revizijo poslovanja slabe banke v letih 2014 in 2015.

Na podcrto.si smo od anonimnega vira pridobili posnetke nekaterih sej upravnega odbora DUTB. Člani upravnega odbora so neizvršni direktorji, ki nadzorujejo poslovanje ustanove, in izvršni direktorji. Slednje imenujejo prav neizvršni direktorji, njihova naloga pa je dejansko vodenje poslovanja slabe banke. Pogovore so snemali direktorji sami, a so to prakso, kot so nam pojasnili na DUTB, že opustili. Posnetki vsebujejo pogovore sej upravnega odbora v dveh sestavah: pred marcem lani in po lanskem marcu. Pred marcem lani so upravni odbor sestavljali neizvršni direktorji Lars Nyberg, Carl-Johan Lindgren, Arne Berggren in Mitja Mavko ter izvršni direktorji Torbjörn Mansson, Aleš Koršič in Janez Škrubelj. Lanskega aprila so nato Carla-Johana Lindgrena, Arneja Berggrena in Mitjo Mavka zamenjali

neizvršni direktorji Imre Balogh, Marko Simoneti in Janez Širovnik. Kot rečeno sta oktobra lani slabo banko zapustila Nyberg in Mansson. Nyberga je marca letos nadomestil Juan Barba Silvela, mesto Manssona pa je zasedel prej neizvršni direktor Imre Balogh.

Člani upravnega odbora se na sejah, katerih posnetke smo pridobili, pogovarjajo o poslovanju slabe banke ter izzivih in težavah, s katerimi se pri svojem delu srečujejo. Kot rečeno, smo na podcrto.si posnetke pridobili od anonimnega vira. Zato ne vemo, s kakšnim namenom so nam bili posredovani. Prav tako se zavedamo, da lahko medij takšne pogovore oziroma dele pogovorov razkrije le, če so v javnem interesu.

Ko smo poslušali vse pridobljene posnetke, smo se odločili, da razkritje dela pogovorov je v javnem interesu. Deli pogovorov namreč razkrivajo bodisi sporno delovanje slabe banke bodisi drugih inštitucij, ki so vplivale na delovanje slabe banke in s tem najverjetneje povzročile izgubo za slovenske davkoplačevalce. Tistih delov pogovorov, ki se tičejo poslovanja slabe banke in glede na vsebino po naši presoji niso sporni, ne bomo objavljali. Zaradi tega tudi ne bomo objavili izvirnih posnetkov oziroma delov posnetkov pogovorov.

Pri podcrto.si se zavedamo, da posnetki pogovorov ponujajo le delni vpogled v delovanje DUTB. Zato smo se po najboljših močeh potrudili, da z zbiranjem dodatnih informacij podamo čim bolj popolno sliko delovanja slabe banke na področjih, ki so v javnem interesu. Vendar pa tudi to ne more zagotoviti popolnosti opisa neke problematike. K temu v veliki meri pripomorejo tudi predstavniki slabe banke sami, saj nam v nekaterih primerih niso želeli podati vseh informacij, za katere smo jih zaprosili. Zaradi tega je eden izmed namenov člankov, ki jih bomo objavili na podlagi posnetkov, tudi poziv k večji transparentnosti delovanja DUTB.

Predvidoma bomo v seriji »zgodbe s slabe banke« objavili pet prispevkov.

[Kako so na slabi banki obšli omejitve višine plač menedžerjev v državnih podjetjih](#)

[Družba za upravljanje terjatev bank je obvod Lahovnikovega zakona uporabila vsaj dvakrat, razkrivajo posnetki sej upravnega odbora: v primeru Cimosa ...](#)

[NLB prva ponudila »osebni« račun z nizkimi stroški vodenja za poslovanje s. p.-jev](#)

[Po naših opozorilih na visoke bančne stroške za podjetnike se je NLB odločila, da bo s. p.-jem omogočila poslovanje prek ...](#)

[Banke Kako so na slabi banki obšli omejitve višine plač menedžerjev v državnih podjetjih](#)

[Banke Zgodbe s slabe banke](#)